

ВІДДІЛ ОСВІТИ БОБРОВИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**БОБРОВИЦЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
I-III СТУПЕНІВ № 1**

Н А К А З

21 серпня 2023 року

м. Бобровиця

№

188

**Про затвердження Інструкції
вступного інструктажу з безпеки
життєдіяльності здобувачів освіти
під час освітнього процесу**

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про охорону праці», наказу Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах та закладах освіти», (zareestrovano u Ministerstvi yustitsii Ukraini 23.01.2018 za №100/31552), Положення по розробку інструкцій з охорони праці, з метою дотримання й виконання належних правил техніки безпеки під час освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити і ввести в дію Інструкцію з безпеки життєдіяльності в новій редакції відповідно до переліку:

Інструкція № 31 вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час освітнього процесу (додається).

До 01.09.2023

2. Фахівцю з охорони праці Ніні ОВЧАРЕНКО:
провести реєстрацію Інструкції;
забезпечити відповідною Інструкцією класних керівників.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з виховної роботи Тетяну БАКУН.

Директор

Віта ЛИСЕНКО

З наказом ознайомлені:
Тетяна БАКУН

Ніна ОВЧАРЕНКО

**БОБРОВИЦЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ № 1**

**ІНСТРУКЦІЯ № 31
вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності
здобувачів освіти під час освітнього процесу**

м.Бобровиця, 2023

БОБРОВИЦЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Бобровицького
ЗЗСО І-ІІІ ступенів № 1
21 серпня 2023 року № 188

ІНСТРУКЦІЯ № 31 **вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти** **під час освітнього процесу**

1. Загальні положення

1.1. Програма вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час освітнього процесу в навчальному закладі поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час перебування в навчальному закладі та на його території.

1.2. Програму вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» від 26.12.2017 № 1669 (із змінами та доповненнями).

1.3. Усі учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час освітнього процесу в навчальному закладі.

2.1. Загальні відомості про навчальний заклад, його структуру (кабінети, лабораторії, майстерні, спортзали та ін.). Види та джерела небезпеки в навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках, навчально-дослідних ділянках тощо.

2.1.1. Бобровицький заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 1 Бобровицької міської ради знаходиться за адресою: вул.Незалежності, 60, м.Бобровиця. Будівля закладу налічує 1 (один) триповерховий корпус, загальною площею 5818 кв.м., 36 кабінетів, 1 спортивний зал, один актовий зал, 2 кабінети інформатики, 1 кабінет фізики, 1 кабінет хімії, 1 кабінет біології, 1 кабінет обслуговуючої праці, їдальню.

2.1.2. У закладі для учасників освітнього процесу встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними.

2.1.3. Режим роботи затверджується директором закладу. Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри), режим роботи, а також тижневе навантаження здобувачів освіти встановлюються закладом в межах часу, передбаченого освітньою програмою.

Початок освітнього процесу о 8 год.30 хв.

Загальна тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів. Тривалість уроків у закладі становить: у перших класах – 35 хвилин, у других-четвертих – 40 хвилин, у п'ятих-дванадцятих – 45 хвилин.

2.1.4. Виконання вимог правил із техніки безпеки здобувачами освіти є обов'язковим у роботі, спрямованій на організацію безпечних та здорових умов праці здобувачів освіти, під час проведення занять у навчальних кабінетах, кабінетах підвищеного ризику. Усі кабінети

підвищеного ризику, спортивний майданчик є об'єктами небезпеки, тому необхідно дотримуватися Правил безпеки під час роботи та бути одягненим у відповідний одяг.

2.1.5. У кабінетах фізики та хімії здобувачам освіти заборонено працювати з реактивами, електричними та іншими нагрівальними приладами без дозволу вчителя, керівника.

2.1.6. Заборонено використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них легкозаймисті рідини, обгортати папером або тканиною електричні лампи, заклеювати ділянки електропроводки легкозаймистою тканиною, папером, працювати на несправному обладнанні.

2.1.7. Під час практичних та лабораторних занять у кабінетах підвищеного ризику виконувати лише ту роботу, з якої пройдено інструктаж, чітко дотримуючись вимог інструкції з охорони праці.

2.1.8. У хімічній лабораторії при виявленні запаху слід повідомити вчителя.

2.1.9. Для підлітків віком 16-17 років встановлено такі граничні норми переміщення та підіймання вручну важких речей: для юнаків – 12,6 кг, для дівчат – 6,3 кг.

2.2. Загальні правила поведінки під час освітнього процесу. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в навчальних закладах

2.2.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги з безпеки життєдіяльності, передбачені відповідними правилами та інструкціями, дотримуватися дисципліни, сумлінно навчатися.

2.2.2. Здобувачі освіти зобов'язані берегти обладнання, інвентар, матеріали, навчальні посібники та ін., бережливо ставитися до шкільного майна.

2.2.3. Здобувачі освіти зобов'язані сумлінно дотримувати правил особистої гігієни і санітарних норм на місці праці.

2.2.4. Виконувати лише ту роботу, яку доручив учитель, керівник після прослуханого інструктажу.

2.2.5. Не заходити до навчального кабінету й не виходити з нього без дозволу вчителя.

2.2.6. Не підходити до вікон.

2.2.7. Не бігати, не штовхатися, не кричати, не грати в рухливі ігри на перервах, а також під час освітнього процесу.

2.2.8. Заборонено провокувати словами, діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки під час освітнього процесу.

2.2.9. Не підходити до внутрішніх балконів, перил, перехилятися через них, спускатися перилами сходів.

2.2.10. Не допускати грубощів, образ, застосування протиправних дій у розв'язуванні конфліктних ситуацій.

2.2.11. Не приносити до навчального закладу небезпечні предмети (ріжучі, колючі, вибухові, вогнебезпечні предмети, газові балончики, петарди тощо).

2.2.12. Не курити, не вживати алкогольні напої, наркотичні речовини.

2.2.13. Не виносити з навчального закладу цінності.

2.2.14. Мати зручне взуття на низькому підборі. У дівчат підбір має бути до 5 см заввишки, стійкий, квадратний. Дівчатам у закладі заборонено носити взуття на високих підборах, підборах-шпильках для попередження травмування. Обережно пересуватися по намастикованій підлозі.

2.2.15. Бути обережним у найбільш травмонебезпечних місцях (уважно та спокійно спускатися сходами, перебувати в рекреаціях, біля дверей кабінетів та скляних дверей коридорів, не ховатися за ними).

2.2.16. Не одягати на навчання прикраси, мати короткий манікюр.

2.2.17. Уважно та спокійно користуватися виделками, скляним посудом та іншими приборами в їдальні, використовувати їх тільки за призначенням.

2.2.18. Співпрацювати з адміністрацією закладу щодо створення безпечних умов для навчання (повідомляти про всі недоліки, що можуть призвести до небезпеки життєдіяльності під час освітнього процесу).

2.2.19. Зважати на обставини та причини найхарактерніших нещасних випадків, що сталися в навчальних закладах за останні роки:

- травмування внаслідок протиправних дій інших осіб (бійки між здобувачами освіти);
- невиконання здобувачами освіти правил безпеки під час проведення спортивних занять та заходів у спортивній залі та на майданчику;
- невиконання здобувачами освіти вимог інструкцій безпеки життєдіяльності (біг, пустощі під час прийому їжі в їдальні).

2.3. Вимоги пожежної безпеки в навчальному закладі. Ознайомлення з правилами пожежної безпеки для закладів, установ, організацій і підприємств системи освіти України.

2.3.1. Кожен здобувач освіти зобов'язаний знати і точно виконувати правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі не панікувати, а виконувати вимоги інструкції та вказівки дорослих щодо виходу в безпечне від вогню місце.

2.3.2. Здобувачам освіти на території закладу заборонено курити і розкидати запалені сірники, застосовувати в приміщеннях відкритий вогонь (паяльні лампи, факели, запальнички та ін.).

2.3.3. На території закладу не можна розкладати багаття, спалювати сміття, відходи, пакувальні матеріали.

2.3.4. Не використовувати у приміщеннях електрокип'ятильники, чайники та інше; не залишати без нагляду ввімкнені в електромережу електричні прибори. негайно повідомити про це вчителя.

2.3.5. Під час навчальних занять, масових заходів не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живляться електрострумом. У разі виявлення обірваних проводів, неізолюваної проводки, іскріння проводки негайно повідомити вчителя, адміністрацію, чергових.

2.3.6. Не збиратися під час проведення масових заходів, перерв біля проходів, входів та виходів, сходинок та аварійних виходів у приміщенні вестибюлю. Не загороджувати предметами проходи, слід залишати їх завжди вільними для здійснення евакуації у разі надзвичайної ситуації.

2.3.7. У разі виникнення пожежі або аварійної ситуації потрібно:
негайно повідомити про це вчителя, адміністрацію, чергових;
після евакуації вишикуватися в зазначеному місці і під час переклички зазначити свою присутність для обліку евакуйованих дітей. Нікуди після евакуації без дозволу вчителя не йти;

якщо непередбачувана ситуація виходить з-під контролю дорослих, слід терміново зв'язатися за телефонним зв'язком за номером 101, повідомити про пожежу або аварійну ситуацію, назвати своє прізвище, ім'я та адресу закладу, телефон свій або закладу. Коротко описати ситуацію: кількість людей, відкритий чи закритий вогонь, наявність диму.

2.3.8. Правила поведінки під час пожежі в закладі у разі відсутності поруч зі здобувачами освіти дорослої людини

Пожежа у класі, приміщенні закладу:

якщо можна вийти з класу через двері – слід рятуватися самому і допомогти іншим людям;

якщо вихід перекрито вогнем, а здобувач освіти перебуває не вище другого поверху або поряд є дерево чи пожежна драбина, слід вибиратися з класу через вікно;

під час пожежі не можна ховатися в глухі кути, під парту, в шафи, у комору та ін.;

потрібно захищати органи дихання і закрити щілини під дверима (краще вологими ганчірками);

подавати сигнали рятувальникам.

Пожежа в коридорі закладу:

перш ніж визирнути в коридор, слід торкнутися тильною стороною долоні ручки вхідних дверей. Якщо вона гаряча, відчиняти не можна – там пожежа;

якщо ручка дверей холодна, потрібно визирнути в коридор. Якщо там вогонь або багато диму, слід зачинити двері;

якщо диму небагато, але він іде знизу, це означає, що пожежа на нижніх поверхах. Не можна спускатися вниз, потрібно зайти в клас, зачинити двері й чекати на допомогу рятувальників;

якщо неможливо залишити приміщення, слід зателефонувати за номером 101, щоб повідомити про себе, і зачинитися у приміщенні з виходом до вікна;

якщо пожежа сталася на поверх вище, слід, попередньо захистивши органи дихання, спускатися вниз сходами.

2.4. Радіаційна безпека, дії у разі надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

2.4.1. Інформація про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, радіоактивного, хімічного, бактеріологічного зараження, катастрофічного затоплення, інших видів небезпек надходить по системі оповіщення від місцевого штабу цивільного захисту, інших засобів зв'язку, а також від учителів та адміністрації закладу.

2.4.2. У разі виникнення надзвичайної ситуації радіоактивного хімічного, бактеріологічного зараження та інших видів небезпеки, слід чітко виконувати вказівки та Інструкції вчителя, адміністрації, медичної сестри.

2.4.3. Категорично заборонено підходити до вікон, якщо евакуацію не було здійснено з приміщення закладу й вони загерметизовані, не відчиняти їх.

2.4.4. Не можна вживати воду та їжу, не організовану вчителями, медичною сестрою. Вода в крані може бути зараженою, як і їжа, що перебувала на ураженому повітрі.

2.4.5. Якщо в кімнату приміщення, у якому ви перебуваєте, через щілини, незачинені вікна потрапляє уражене повітря, слід негайно повідомити про це вчителя, адміністрацію. Якщо в кімнаті приміщення, у якому ви перебуваєте, наявне забруднення ртуттю, потрібно негайно відійти від зараженого місця, нічого не чіпати руками та негайно повідомити про це вчителя, адміністрацію.

2.4.6. Визначити, що однією з провідних методик із попередження радіоактивного захворювання є йодопрофілактика.

2.4.7. Під час виникнення загрози затоплення чітко виконувати розпорядження й вказівки вчителя, адміністрації: перебувати у зазначеному місці й стежити за тим, щоб була відключена електрика й вода в приміщенні, у якому ви перебуваєте. У разі визначення даних порушень, слід одразу повідомити дорослих.

2.4.8. При снігових бурях, ураганах, смерчах та інших стихійних лихах слід чітко виконувати розпорядження і вказівки вчителя, адміністрації: перебувати у зазначеному місці. Категорично заборонено підходити до вікон і дверей, відчиняти їх. Чітко виконувати вказівки дорослих щодо евакуації.

2.4.9. У разі надзвичайних ситуацій епідемічного характеру мати при собі ватно-марлеву пов'язку; не давати засобів особистої гігієни в чуже користування; користуватися особистим посудом, питною водою та ємкостями для пиття; частіше перебувати на свіжому повітрі й вживати заходів щодо попередження інфекційних захворювань.

2.4.10. У разі виникнення землетрусу й обвалу будівлі закладу, діяти за такими правилами:

покликати на допомогу;

якщо хтось відгукнувся, повідомити про місце перебування і що сталося;

спокійно чекати, поки розберуть завал;
якщо ніхто не чує, спробувати звільнити руки й ноги;
визначити, якими предметами завалено;
якщо вони не надто важкі, обережно розбирати завал. Намагатися не зачепити те, на чому все тримається;
якщо не видно, чим завалено, або предмети, які на вас упали, дуже важкі, терпляче кликати на допомогу кілька годин;
якщо ніхто не чує, все-таки спробувати розібрати завал;
звільнившись, оглянути себе. Якщо необхідно, надати собі першу допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку;
якщо не зможете вибратися з будинку, слід сповістити про себе (якщо є можливість, потрібно скористатися телефоном мобільного зв'язку, стукати по трубах опалення, голосно кликати на допомогу);
очікуючи на допомогу, слід намагатися уникнути переохолодження: постелити щось на підлогу, лягти на бік, підклавши під себе руку, коліна підтягнути до грудей.

2.5. Безпека дорожнього руху. Поведінка на вулиці, ознайомлення з правилами дорожнього руху.

2.5.1. Здобувачі освіти зобов'язані:

вчити на уроках «Основи здоров'я», виховних годинах правила дорожнього руху й неухильно дотримувати їх та інших нормативних актів із питань безпеки дорожнього руху;

створювати безпечні умови для дорожнього руху, не завдавати своїми діями або бездіяльністю шкоди підприємствам, установам, організаціям, навчальному закладу і громадянам;

виконувати розпорядження органів державного нагляду та контролю щодо дотримання законодавства про дорожній рух.

2.5.2. Здобувачі освіти закладу під час перебування на вулиці за межами закладу зобов'язані:

рухатися по тротуарах, пішохідних або велосипедних доріжках, узбіччях, у разі їх відсутності – по краю проїжджої частини автомобільної дороги чи вулиці;

перетинати проїжджу частину автомобільної дороги, вулиці по пішохідних переходах, а в разі їх відсутності – на перехрестях по лінії тротуарів і узбіччя;

керуватися сигналами регулювальника та світлофора (переходити тільки на зелений сигнал для пішохода) в місцях із регульованим дорожнім рухом;

не затримуватися і не зупинятися без потреби на проїжджій частині автомобільної дороги, вулиці й залізничному переїзді;

не переходити проїжджу частину автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів безпосередньо перед транспортними засобами, що наближаються, поза пішохідними переходами за наявності роздільної смуги, а також у місцях, де встановлені пішохідні чи дорожні огорожі;

стримуватися від переходу проїжджої частини при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком та спеціальним звуковим сигналом;

виходити на проїжджу частину з-за нерухомого транспортного засобу або іншої перешкоди, що обмежує видимість, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;

молодшим школярам рухатися додому та до навчального закладу відповідно до розробленого класоводом безпечного маршруту, що є в щоденнику здобувача освіти;

здійснювати посадку в транспортний засіб лише зі спеціального майданчика, а в разі його відсутності – з тротуару чи узбіччя;

здійснювати посадку і висадку лише після припинення руху транспортного засобу;

не відволікати увагу водія від керування транспортним засобом (тролейбусом, автобусом, трамваєм, маршрутним таксі);

під час руху на автомобілі бути пристебнутим паском безпеки, а на мотоциклі – в застебнутому мотошоломі.

2.5.3. Здобувач освіти при користуванні велосипедом без двигуна має право:

їздити по спеціальних велосипедних доріжках, а в разі їх відсутності – по краю проїжджої частини дороги, вулиці чи узбіччю.

Зобов'язаний:

використовувати технічно справний та належним чином обладнаний велосипед;

не перевозити вантажів, що заважають керувати;

не перевозити пасажирів, за винятком дітей віком до 7-ми років на спеціально обладнаному сидінні.

2.6. Побутовий травматизм. Попередження та дії у разі нещасних випадків у побуті.

2.6.1. Під нещасними випадками в побуті слід розуміти не пов'язані з освітнім процесом травми, зокрема отримані внаслідок заподіяних тілесних ушкоджень іншою особою, отруєння, самогубства, опіки, обмороження, утеплення, ураження електричним струмом, блискавкою, травми, отримані внаслідок стихійного лиха, контакту з тваринами тощо, які призвели до ушкодження здоров'я потерпілих.

2.6.2. Факт ушкодження здоров'я внаслідок нещасного випадку встановлює і засвідчує лікувально-профілактичний заклад.

2.6.3. Документом, що підтверджує ушкодження здоров'я особи, є листок непрацездатності чи довідка з лікувально-профілактичного закладу.

2.6.4. Для попередження побутового травматизму слід чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності, бути обережним щодо особистого стану здоров'я та стану здоров'я оточуючих. Застосовувати знання щодо попередження травм, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, предметних уроках під час освітнього процесу.

2.6.5. Виконувати наведені правила з безпеки життєдіяльності:

Правила для тих, хто опинився в небезпечній ситуації:

оцінити рівень небезпеки. Якщо ситуація загрожує життю, часу на роздуми немає, слід діяти негайно;

якщо загрози життю немає, спочатку потрібно заспокоїтися;

якщо не впораєтесь з ситуацією, слід скласти план дій і виконувати його;

якщо потрібна допомога, необхідно звернутися до рятувальних служб, родичів, сусідів, випадкових перехожих;

якщо допомога не надходить, не втрачайте надії, наступної миті ситуація може змінитися на краще.

Правила безпечної поведінки під час грози:

якщо гроза застала вдома, слід зачинити вікна, вимкнути з розеток електроприлади, не виходити з дому;

якщо гроза застала надворі, потрібно намагатися сховатися в найближчому приміщенні;

якщо під час грози ви перебуваєте на відкритому місці, слід сховатися в яру, під кущами;

не можна ховатися від грози під високим поодиноким деревом, високовольтною лінією електропередач, у річці;

треба відкласти на 15-20 м від себе всі металеві речі;

якщо гроза застала в автомобілі, слід залишатися в ньому.

Правила безпечної поведінки в місцях скупчення людей:

збираючись у місця скупчення людей, потрібно відповідно одягтися;

на концерти, вистави, змагання краще приходити раніше;
треба сідати на місця поблизу виходу;
після завершення краще зачекати, поки люди вийдуть;
у натовпі потрібно рухатися разом з усіма, намагаючись бути якомога далі від стін і дверей, до яких можуть притиснутися;
якщо ви впали, спробуйте підвестись, а якщо це не вдається, слід згрупуватися і захищати руками голову;
не можна ходити на мітинги і демонстрації протесту. Для дітей там може бути особливо небезпечно.

Правила для тих, хто залишається вдома сам:

не можна відчиняти двері незнайомим людям, навіть якщо вони назвалися працівниками комунальних служб чи поліції;
ключі від квартири потрібно носити з собою, надійно заховавши, або залишити у сусідів, яким довіряють батьки;
не слід нікому розповідати про цінні речі, які є вдома.

Правила безпечної поведінки на вулиці:

слід виконувати правило п'яти «не»:
не розмовляти з незнайомцями;
не сідати в машину до незнайомців,
не брати нічого у незнайомців;
не звертати з дороги від навчального закладу до дому;
не гуляти надворі після того, як стемніло; надворі потрібно поводитися спокійно та впевнено; якщо пізно повертаєтесь додому, слід уникати задвірків, пустирів, густих заростей. Краще, якщо батьки зустрінуть і проведуть додому; не виносити з дому дорогі речі; пізньої пори не йти самим далеко від дому.

Дії у разі нещасних випадків у побуті:

заспокоїтися та заспокоїти оточуючих;
викликати швидку допомогу за телефоном – 103;
за можливості надати потерпілому першу (долікарську) допомогу: зупинити кровотечу, зафіксувати зламану кінцівку.

2.7. Перша (долікарська) медична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо, які сталися під час освітнього процесу в закладі.

2.7.1. Визначити, що перша долікарська допомога – своєчасна правильна допомога потерпілому до приїзду лікарів.

2.7.2. У разі виявлення аварійної ситуації, під час якої постраждалий отримав певні ушкодження, негайно повідомити про це педагогічних працівників – учителів, адміністрацію.

2.7.3. У разі відсутності дорослих слід самостійно викликати швидку медичну допомогу за телефонним номером 103, описавши коротко стан здоров'я та ушкодження, які отримав постраждалий. Обов'язково потрібно зазначити відомості про місце перебування в закладі постраждалого та адресу, назвати номер свого телефону.

2.7.4. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом:

вимкнути рубильник або викрутити запобіжник;
вимкнути мережу живлення;
сухою палицею відкинути від потерпілого провід, що перебуває під напругою, відтягти потерпілого від електричних проводів, струмопровідних частин установки. Слід користуватися гумовими рукавичками або намотати на руку шарф, прогумований плащ та ін. Рекомендовано стати на ізольований предмет (суху дошку, згорток сухого спецодягу);

якщо після звільнення потерпілого від дії струму він не дихає, потрібно негайно зробити штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця. Найбільш ефективним методом штучного дихання є «з рота в рот» або «з рота в ніс»;

після завершення вдихання повітря в рот чи ніс потерпілому дати можливість вільного видиху. Частота вдихання повітря потерпілому повинна бути 12-13 разів на хвилину.

2.7.5. Перша допомога при переломах, вивихах, розтягненні зв'язок, суглобів, ударах:

при переломах, вивихах необхідно надати потерпілому зручне положення, що виключає рухи пошкодженої частини тіла. Це досягається шляхом накладання шини, за її відсутності можна використати палиці, дошки, фанеру тощо;

особливо небезпечні травми хребта. У таких випадках необхідно обережно, не піднімаючи потерпілого, підсунути під його спину дошку, щит, двері тощо;

при переломі ребер необхідно міцно забинтувати груди або стягнути їх рушником під час видиху;

при переломах і вивихах ключиці у під м'язову западину слід покласти вату або інший матеріал, зігнути руку в лікті під прямим кутом і прибинтувати її до тулуба;

при переломах і вивихах кисті та пальців рук потрібно зробити так: кисть руки з вкладеним у долоню жмутом вати, бинта (пальці зігнуті) прикласти до шини, що має починатися біля середини передпліччя і закінчуватися біля кінчиків пальців, і перебинтувати;

при розтягненні зв'язок суглобів – підняти хвору кінцівку вгору, накласти холодний компрес та тісну пов'язку, забезпечити спокій до прибуття лікаря;

при ударах забезпечити потерпілому повний спокій, накласти на місце удару холодний компрес. При ударах із синцями не слід класти примочки, місце удару змастити йодом і накласти пов'язку.

2.7.6. Перша допомога при опіках, теплових ударах:

при наданні першої допомоги при опіках, теплових ударах слід швидко припинити дію високої температури;

у разі появи різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого потрібно негайно вивести на свіже повітря або в тінь, покласти, розстебнути тісний одяг, на голову і на серце покласти холодні компреси, дати пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпілого облити холодною водою;

при припиненні дихання або його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

2.7.7. Перша допомога при обмороженні, переохолодженні:

обмороження виникає при місцевій дії холоду на тіло;

при обмороженні I ступеня слід розтерти обморожені місця тіла сухою теплою тининою до почервоніння;

при обмороженні II-III ступенів – накласти стерильні сухі пов'язки і негайно доставити потерпілого в лікарню;

при легкому ступені переохолодження тіло слід розігріти розтиранням і дати випити кілька склянок теплої рідини;

при середньому і тяжкому ступенях – тіло енергійно розтерти вовняною тканиною до почервоніння шкіри, дати багато пити.

2.7.8. Надання першої допомоги при пораненні й кровотечі:

перша допомога при пораненні та кровотечі – це обережне накладання на рану ватно-марлеву пов'язку з індивідуального пакета. При цьому мити рану водою, змивати кров з рани заборонено;

якщо індивідуального пакета немає, для перев'язування використовуйте чисту носову хустинку. У цьому випадку приготувану для перев'язування тканину змочіть йодом так, щоб пляма йоду трохи перебільшувала розміри рани;

при кровотечі необхідно підняти поранену кінцівку, закрити рану перев'язувальним матеріалом і притиснути ділянку біля неї на 4-5 хв., не торкаючись рани пальцем;

при накладанні джгута спочатку місце слід обгорнути м'яким матеріалом (тканиною, ватою та ін.), потім розтягнути джгут і туго перетягнути ним попередньо обгорнуту ділянку кінцівки, аж поки припиниться кровотеча;

за відсутності гумової трубки або стрічки, що розтягується, для джгута можна застосовувати інші матеріали (мотузку, ремінь, рушник тощо).

2.7.9. Перша допомога при отруєнні:

причиною отруєння є проникнення в організм людини різних токсичних речовин. Захворювання починається через 2-3 год., інколи – через 20-26 год.;

при харчовому отруєнні потерпілому кілька разів слід промити шлунок (примушують випити 1,5-2 л води, а потім викликають блювання подразненням кореня язика) до появи чистих промивних вод;

можна дати 8-10 таблеток активованого вугілля. Потім – багато чаю, але не їжу. Якщо після отруєння минула 1-2 год. і отрута потрапила із шлунка до кишечника, то викликати блювання даремно.

Дії при харчовому отруєнні:

за перших ознак харчового отруєння потрібно звернутися до лікаря або викликати швидку допомогу за номером 103;

якщо є підозра, що отруєння спричинене грибами, слід негайно викликати швидку допомогу – кожна хвилина дорога;

до прибуття лікарів бажано промити шлунок, а потім випити води або несолодкого чаю.

2.7.10. Перша допомога при ураженні хімічними речовинами:

якщо хімічна речовина рідка, її необхідно негайно змити проточною водою впродовж 15-30 хв.;

якщо хімічна речовина потрапила в очі, слід промивати їх холодною водою впродовж 15-30 хв. Око слід розплющити, а струмінь води спрямовувати до його внутрішнього кутка;

якщо речовина суха, її необхідно струсити чи зняти сухою ганчіркою (не можна здувати, щоб порошок не потрапив в очі);

тільки після цього уражене місце потрібно промити водою;

діти і люди похилого віку потребують негайної госпіталізації, навіть при незначному ураженні хімічними речовинами;

за перших ознак отруєння слід викликати швидку допомогу за номером 103;

до лікарні треба узяти посуд та етикетку від хімічної речовини, що викликала отруєння.

3. Безпека під час воєнного стану:

не віддавай свої документи незнайомим людям за жодних обставин;

довіряй тільки близьким знайомим (батьки, родичі, друзі, сусіди, вчителі тощо);

завжди шукай компанію, не переміщуйся наодинці, а найкраще – завжди знаходься у супроводі знайомих дорослих;

не погоджуйся на пропозиції незнайомих людей;

не ігноруй звуки сирен, сигналів про повітряну чи іншу тривогу;

не погоджуйся на розлучення з близькими, не довіряй тим, хто говорить, що є безпечне місце для дитини, але дорослим там знаходитися не можна.

3.1. Правила поведінки на час небезпеки та сигналів тривоги:

не наражай себе на небезпеку свідомо: не виходь на вулицю в період дії комендантської години чи під час повітряної тривоги. Намагайся зберігати спокій у разі оголошення тривоги чи початку бойових дій, швидко реагуй на вказівки дорослих та прямуй до визначеного місця укриття;

ховайся в пристосовані для укриття місця: у разі авіаударів чи іншої атаки з боку ворога, дитина ризикує опинитися під завалами, якщо вона ховається в непризначеному для укриття місці. У таких підвалах ризики загинути значно вищі. Обговори з дорослими місце безпечного схову та шляхи прямування до них;

дослухайся до настанов, порад та застережень батьків, дорослих, з якими перебуваєш в одному приміщенні, укритті;

дотримуйся правила двох стін! У разі «прильоту» перша стіна бере на себе удар, а друга стіна може захистити від осколків та сторонніх вражаючих предметів;

тримайся подалі від вікон! Коли на вулиці відбуваються вуличні бої або ж існує ризик обстрілу, знаходження біля вікон в разі збільшує ризики отримання ушкоджень. Можна отримати осколкове поранення або бути травмованою/им, якщо скло виб'є ударною хвилею;

постійно стеж за рівнем заряду мобільного телефону та інших гаджетів. Телефон, планшет, ноутбук, павербанк, ліхтарик тощо мають бути завжди зарядженими;

якщо ти бачиш озброєних людей, військову техніку, масові заворушення покинь це місце та негайно повідом дорослих;

якщо ти, перебуваючи на вулиці, виявив/ла іграшки, мобільний телефон та інші речі чи предмети, які тобі не належать, пам'ятай: категорично забороняється їх піднімати чи переносити, тому що це можуть бути замасковані вибухонебезпечні пристрої. Обов'язково повідом дорослих про свою знахідку!

3.2. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів:

Сьогодні вибухові пристрої та предмети часто маскують під гаманці, мобільні телефони, міні програвачі, дитячі іграшки, авторучки, які поміщені у звичайні портфелі, сумки, банки, пакунки і залишені у багатолюдних місцях. Поводження з вибухонебезпечними предметами вимагає граничної уваги й обережності. Оминайте снаряди, які не розірвалися, вони можуть вибухнути будь-якої миті. До вибухонебезпечних предметів належать:

вибухові речовини – хімічні з'єднання або суміші, здатні під впливом певних зовнішніх дій (нагрівання, удар, тертя, вибух іншого вибухового пристрою) до швидкого хімічного перетворення, що само розповсюджується, з виділенням великої кількості енергії й утворенням газів;

боєприпаси – авіаційні бомби, артилерійські боєприпаси (снаряди, міни), інженерні боєприпаси (протипіхотні і протитанкові міни), ручні гранати, стрілецькі боєприпаси (набої до пістолетів, карабінів, автоматів тощо);

піротехнічні засоби: патрони (сигнальні, освітлювальні, імітаційні, спеціальні); вибухові пакети; петарди; ракети (освітлювальні, сигнальні); гранати; димові шашки;

саморобні вибухові пристрої – пристрої, в яких застосований хоча б один елемент конструкції саморобного виготовлення: саморобні міни-пастки;

міни-сюрпризи, що імітують предмети домашнього побуту, дитячі іграшки або речі, що привертають увагу.

У разі знаходження вибухонебезпечного пристрою ЗОБОРОНЕНО:

наближатися до предмета;

відійти на безпечну відстань;

пересувати його або брати до рук;

розряджати, кидати, вдаряти по ньому;

розпалювати поряд багаття або кидати до нього предмет;
приносити предмет до навчального закладу, додому або будь-куди.

При знаходженні вибухонебезпечного пристрою:

негайно (з безпечного місця) повідомте чергові служби ДСНС (тел.101), Національну поліцію (тел.102), дорослих;

не підходьте до предмету, не торкайтеся і не пересувайте його, не допускайте до знахідки інших людей;

припиніть усі види робіт у районі виявлення вибухонебезпечного предмету;

не користуйтеся засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);

дочекайтеся прибуття фахівців (на значній відстані), укажіть місце знахідки та повідомте час її виявлення.

ОТЖЕ:

не слід робити самостійно жодних маніпуляцій із знахідками або підозрілими предметами, що можуть виявитися вибуховими пристроями;

виявивши річ без господаря, треба звернутися до працівника поліції або іншого посадовця; не можна торкатися знахідки;

не користуйтеся мобільним та радіозв'язком поблизу підозрілої знахідки.

4. Вимоги безпеки життєдіяльності здобувачів освіти під час освітнього процесу в закладі та на його території, якщо аварійна ситуація вийшла з-під контролю дорослих.

4.1. Якщо аварійна ситуація вийшла з-під контролю дорослих, не можна панікувати, пам'ятаючи, що безпека твого життя залежить від тебе. Слід правильно оцінити ситуацію і діяти в руслі правил та вимог цієї інструкції з безпеки життєдіяльності. Намагатися залишити аварійно-небезпечне місце. За мобільним зв'язком зв'язатися з дорослими й описати ситуацію – вони підкажуть, як правильно діяти.

4.2. Пам'ятати номери екстрених служб, за потреби звертатися за номерами до спеціалістів:

101 – пожежна охорона, Державна служба України з надзвичайних ситуацій;

102 – поліція;

103 – швидка медична допомога;

104 – газова служба.

Розроблено:

Заступник директора
з виховної роботи

Тетяна БАКУН

Погоджено:

Фахівець з охорон и праці

Ніна ОВЧАРЕНКО